

बी.को०
२१

द्यादिमंत्रसागरे सर्वदेवीध्याननिर्णयोनाम सप्तमः कल्पः ७ ॥ समाप्तोयं सुद्धर्मकोशाख्यः तंत्रः समाप्तं
सम्पूर्णम् ॥ शुभं भक्त ॥ श्रीस्तु ॥ शुभम् ॥ सम्बत् १८२४ चैत्र शुक्ल ५ भौम न्वासरे ॥ शुभम् ॥

~~१२५~~

उद्धारकोषः or वीजोद्धारकोषः

दक्षिणामूर्तिमुनिः

तन्त्रम्

Benares
Edition

राम०

२१

दं ४१ सूत्र्यामले० मालासंकुशपद्मयुग्मकधरांसहस्रनेत्रांकितां मनैरावणपृष्ठांशशिमुखोत्रैः तोरयस्मा
परां दोर्भिर्गीतरतांसरोजसदृशीत्रह्यादिदेवैः स्तुता मिन्द्राक्षीजनमातरं हृदिभजे कारुण्यचिद्रूपिणी ४२ ॐ
स्वतंत्रे० विनिद्रकमलोत्पलैर्मुनिरचितांघ्रिहृषीं सितांसितकराननांसितकरेज्ज्वलच्छेदरां खोदुष्पि
लोन्ननांमभयपुस्तकौविभ्रतांस्मरामिहृदिखेचरींभुवनमातरं सिद्धीदां ४३ ईश्वर उवाच० एतासां देवदेवेशि
मंत्रध्यानचयं सत्तमं यस्य कस्मिन् दानं मंत्रं तत्र सद्गुरुकोशकं ४४ ऋषय ऊचुः धन्यः स यः पश्येत्तस्वसकला
गमपारमः भजेत्स्वस्वाश्रमं तस्मिन्मार्तपथितुमर्हसि ४५ दक्षिणामूर्तिः गच्छ ध्वं मुनयः सर्वे क्षमध्वं कृपया म
म इत्युक्त्वा स्वश्रमं जप्त्वा मुनयो मंत्रतोषितः ४६ ईश्वर उवाच दक्षिणामूर्तिना तेन दत्तं तत्रानुमनोरमान् कृ
तमुद्गारकोशाख्यं तंत्रं न त्रैकसागरं ४७ गोप्यं गृह्यं महादेवि मंत्रकोशसमन्वितं तव प्रीत्यर्थं प्रख्यातं गोपनीयं
स्वयोनिवत् ४८ देव उवाच क्रांतास्मि भवतानेन तंत्रेणाहं सुरेश्वर इत्युक्त्वा सहसा कुंजं कैलासादेः प्रजग
तुः उभौ तावंचिकादुर्गा देवी देवश्च शंकरः ४९ ॥ इति श्रीदक्षिणामूर्तिमुनिविरचिते उद्गारकोशे तंत्रे दशवि

श्री०को०
२०

भैरवतंत्रे० तेजोमयशक्तित्रिशूलहस्तसुरेन्द्रसंसेवितपादपद्मं मेधाविधिंमत्सगतं द्विबाहुं गुरुं स्मरेन्मनसपंकजे
हं ३४ आगमोद्योते शंखप्रभं वेणुप्रियं शशांकं ईशानमौलिस्थितमोड्यरूपं तमीपतिंचामृतसिक्तगुणं ध्या
येत्तद्वैशेशानं गृहेन्द्रं ३५ आगमामृतमंजरीं प्रतप्रगां गेयनिभं महेशं सिंहासनस्थं कर्णप्रसिद्धं सुगसु
रैः पूजितपादयुग्मं मौमंदयालुं हृदये स्मरामि ३६ आगमामृते नीलांजनाभं मिहिरेष्टपुत्रं गुरुं श्वरं पाशभुजंगपा
णिं सुरासुराणां भयदं द्विबाहुं स्मरेन्निम्नसुपंकजे हं ३७ वामकेश्वरे शीतांशुमित्रांतकमोड्यरूपं चारं च
वैद्यनिभं द्विबाहुं त्रैलोक्यरक्षापरमिहृदितं गुरुं गृहेन्द्रं हृदये भजे हं ३८ आगमोद्योते० सांगुलसूक्तं भयदं
जनानां कृष्णबुभुक्षं निभमेकवीरं कृष्णवशक्तित्रिशूलहस्तं केतुं भजे मानसपंकजे हं ३९ कुले चूडामणे० राग०
प्रशिंखकृपाणषेटवाणसधनुः शूलकतर्जनींदधानां भयदं महिषोत्तमांगं संस्थानवदूर्जं सदृशं विभुं २०
वानीं ४० आगमामृतमंजरीं नानारत्ननिबद्धरम्परसनापीतां धराभायदां वर्मां श्वग्निशशांकं नृमनां सि
ंहासनस्थं पशुं सदृशं गेयनिभं महार्घमणिभिरुद्रासितांगं सदा देवेशं वगत्यासुरं वीहृदि भजे भक्त्युदां भक्ति

राजमध्यस्थितस्मरामिभुवनाधिपं हृदि तु कार्तवीर्जार्पुनम् २६ कुजासर्वस्वे० चन्द्रोद्भासितमूढजसरूपतिपोषूष
पानं वहते हस्ताजेन सुधाशुकोटिविमलं हास्यास्पपं केरुहं स्तर्याग्नीन्दुविलोचनं करतलैः पृथगेक्ष्यते कुशां
जानुविभक्तमक्षयं पशुपतिं मत्स्यं जयं भावये २७ कुलचूडामणौ बालं षोडशहापिनं कपिपतिं वह्निप्रभाभिसुरेन्द्रा
भिर्हृतगदाधनुःशरचपान् संविभ्रतं सादरं वन्दे देवस्वरूपिणं रघुपतिं चाराधयंतं मुदा ध्यायेहं प्रसन्नमूर्त्तनयनं
सुनीवदेवं हृदि २८ कुलार्णवे० रामेष्टुमित्रं जगत्कवीरं प्रवंगराजेंद्रकृतप्रणामं सुमेरुशङ्खगिरिमचिन्त्यमाद्यं ह
दि स्मरेहं हनुमंतमीड्यं २९ भैरवतंत्रे कपालहस्तं मुजगोपवीतं कृष्णच्छविदं दधं विनेत्रं अचिन्त्यमाद्यं मधु
पानसक्तं हृदि स्मरे भैरवमिष्टदंतं ३० त्रिपुरासर्वस्वे प्रत्यक्षदेवं विषदं सहस्रं मरीचिभिः शोभितमूमिदेशं सप्ता
श्वगंसहजहस्तमाद्यं देवं भजेहं मिहिरं हृदजे ३१ भैरवतंत्रे सोमात्मजं हंसगतं द्विबाहुं शिवेन्दुस्वरूपं सिपाश
हस्तं दयानिधिं मूषणभूषितांगं बुधं स्मरे मानसपंकजेहं ३२ कुजासर्वस्वे संसप्तकाचननिभं द्विभुजदपालं
पीताम्बरं धत्तसरोरुहदं हृदये कौंचासनं मसुरसेवित्रपादपद्मं शुक्रं स्मरे त्रिनयनं हृदयाश्रुजिह्वम् ॥ ३३ ॥

वीको.
१८

तंवगहीं १८ शारदापटले षड्भुजां त्रिनयनां स्मिताननां शांडिल्येन नमितां प्रिपंकजां पर्वतस्थितां च तच्छलां
शारदाभगवतीं हृदि ध्याये १८ त्रिपुरासर्वस्वे० त्रिलोचनां सूर्यसहस्रशोभां सिंहासनस्थान्द्विभुजां च तृप्तिम् ॥
पीतांबरं विष्णुमहेशसेव्यां कामेश्वरीं तां हृदये स्मरामि २० भैरवतंत्रे गौरंगीं च तपंकजां त्रिभुवने श्वेतां क्वां
सिंहगां चंद्रोद्रासितशेषरं स्मितमुखीं दोभ्यां वहंतीं गदां विहिंसन् द्रास्युजयोनिकामत्रिदशैः संपूजितां प्रिह
यी गौरीमानसपंकजे भगवतीं भक्तेषु दातां भजे २१ भैरवतंत्रे चन्द्रार्द्धमौलिं द्विभुजं त्रिनेत्रं शृङ्गालाजमाले सत
तंवहंतीं एणासनस्थान्भुजगोपदीं तां ताम्रपुष्पां हृदये स्मरामि २२ प्रागमाप्रतमं जरीतंत्रे त्रिशूलासिधरं
दोभ्यां रक्ताभां बहिरूपिणीं प्रज्जीं सिंहासनगतां कुलवागीश्वरीं भजे २३ प्रागमार्णवपीपुष्पं नृचतुर्दशव
र्णभूषितां गं शशिस्तूर्याग्निचिलोचनं करेशं प्रहिभूषितकंठमस्रस्त्रं भ्रमयंतं हृदये गणेशं २४ प्रागमोद्योते ॥
हिमाद्रिस्वेतां द्विभुजं भुजंगपरेतगात्रं शिखिविहरस्थं नगेद्रुकम्पप्रियपुत्रमाद्यं हृदि स्मरन्तीं प्रदं वीमरि २५ ॥
उडुामरेतंत्रे महस्वभुजमंडलीजिततमीचरेशाधिपं हिमांशसहशाननं च तसहस्रतूणीकरम् सितांबरं सदांतुरम्

राम०
१८

सूर्येन्द्रमिविलोचनां शितमुखीप्रेतासने संस्थितां ब्रह्माद्यैः स्फुरसंचयैः प्रणमितां देवीं भजे हंतुरीश ॥ १२ ॥ त्रिपु
रशिरोमणौ ॥ एणां कांशुपरेतभालफलकां वालार्ककोटिप्रभां ज्वालावहमहार्घरत्ननिचयं केचपदे पांज्वलं
शृलास्यंकुशपाशवेणुमुशलां भोजाभयान्विभ्रतीं भक्तेष्टां छिन्नमस्तिकां भगवतीं ध्यायेद्ददति सदा ॥ १३ ॥
कालीरहस्ये ब्रह्माविष्णुशिवास्मि सुंदरसनां तां वृत्तरक्ताधरां वर्षा मेघनिमां त्रिशूलसुशलां प्रज्झासि पाशा
कुशान् शंखासाहिषुगान् धत्तां दशभुजैर्प्रेतैः संस्थितां देवीं दक्षिणकालिकां भगवतीं रक्तां वरां तां स्मरे
१४ श्यामा तंत्रे त्रैलोक्यपूजितपदां बुरुहदधीतां कृष्णां वृषभदशरूपधरां त्रिनेत्रां शृलासि शंखमहतीः
स्वमुजैर्बहन्तीं श्यामां स्मरे शवशरीरकृतासनस्थां १५ वामकेशवरे ० शृलाब्जपाशांकुशैर्हस्तपद्मां चतुर्भु
जां धूम्रनिभां त्रिनेत्रां ॥ सिंहासनस्थां धत्तप्रीतवस्त्रां ध्यायेत्तद्देशीहृदिकालरात्रिं १६ कुलार्णवे ० ॥ १८
इंद्रमिहसूर्यनयनां पाशांकुशधरां शिवाम् द्विभुजां सिंहमध्यस्थां भजे हं वज्रयोगिनीं १७ कुलचूडामणौ ०
चंद्राद्वचूडां विमलां मुजाभ्यां शृलांकुशौ श्याममुखी बहन्तीं सूर्योन्निषंद्रीहृजहृदियानां प्रमदं हृजे सत

वी० को० सहस्रमरीचिदीप्तिं श्रीशारिकां त्रिनयनां हृदये स्मरामि ८ वामकेश्वरे शीतांशुवालार्ककृशानुनेत्रांचतु
 १८ भुजामेणल्लग्नसनस्यां शंखाब्जशूलसिधरां महेशीरास्तीं भजे हंतुहि नाद्रिरूपाम् ९ आगमोद्योते ॥
 उद्यच्छीतांशुरश्मिद्युतिचयसदृशीं फुल्लपद्मोपविष्टां वीणानागेंद्रशंखायुधपरशुधरां दोर्भिरिड्यैश्चतुर्भिः
 ॥ मुक्ताहारंशुनानामणियुतहृदयांसीधुपात्रं वहन्तीं बंदे भीडाभवानीं प्रहसितवदनां सार्वकेशप्रदात्रीं १० ॥
 ज्वालाशिरोमणौ ज्वालापरीतास्यसरोरुहांतां सरोजशंखासिगदाधरां च सिंहासने स्यापितपादयुग्मां ज्वा
 लामुखे सहृदये स्मरामि ११ वामकेश्वरे मुकुटविश्वस्यकर्तुः करकमलतले धारयंतीं हसंतीं नाहं तज्ज्ञावदं
 तीं सकलजनचयं भक्षयंतीं सदैव श्यामां विष्णुगिरीशं रिपुकुलमथनं दोर्भिरिड्यैर्दृष्टासि ध्यायेहं भद्रका
 लीनवज्रलदनिभां प्रेतमध्यासनस्थाम् १२ आगमोद्योते ० नानारत्ननिरुद्रचंद्रशकलां मौलेभ्योभ्यभि
 र्चते ॥ पाशंभोजधरां हिमांशुधवलां दोर्भ्यां प्रसन्नां शिवाम् ॥ ॥

राम०

१८

पुरमजेहम् २ रुद्रयामले० लक्ष्मीपद्मासनगतकटिंस्त्र्यंशोतांशुनेत्रांमुद्यद्वास्वत्करचमरुचिंपद्मशंखासिपा
णिं नानासुक्तामणिसुशकलाभूषितांगांदिबाहुं नित्यंलोकत्रिनयनफलदांनोम्यहंमक्तिपूर्वं ३ तैचमुक्तावलौ०
बाणोपूर्णनिशाकरोज्वलसुरंवीकपूरकुंदप्रभांचंद्रार्द्धाकितमस्तकांनिजकरैः संविभ्रतीमादरात् वर्णमिच्छ
गुणंसुधाद्यकलशंविद्यांचतुंगस्तनी दिव्यैरभरणैर्विभूषिततनुंसिंहाधिरूढांभजे ४ भैरवतंत्रे० देवींप
न्नगभूषितांहिमरुचिंशीतांशुशंखप्रभां मुक्तैरत्नपूरीतकंठवलयांरक्तांवरात्विभ्रतीं शृलाजासिगदाध
रांसुरगणैर्वैकुण्ठमुखैःस्तुतां नित्यंलोकत्रयेकरक्षणपरंतारांविनेत्रांभजे ५ रुद्रयामले० उद्यद्दिनेशद्यु
तिमित्तुकिरीटांतुंगकुचांनयनत्रययुक्तां स्मैरसुरंवीवरदांकुशपाशांभोजकं प्रमजेभुवनेशीम् ई कुञ्जिका
सर्वस्वे चंद्रार्द्धाकितशेखरांविनयनांकोटिंदुस्त्र्यंशुप्रभां नानारत्नसहस्रवद्हरसनांप्रेतासनेसंस्थिताम् ॥
शंखतोमरपट्टिशज्जयुगलां दोर्भिर्बहंतीमुदा ध्यायेहंहृदयेसदाभगवतीमातंगिनीहारिणी ७ ॥ ५ ॥
श्रगमामृतमंजयां श्रीशंखचक्रमुशलांकुजयुग्महस्तां नागेन्द्रहारवलयांकितकंठमांसां सिंदूरकुंकुम

वी०को०
१७

खरं पुष्करं तथा स्त्रीबीजानिमयेतानि स्मृतानि कृत्तिमं परं १५ प्रकाशं ॐ कीं कीं हूं हूं स्त्रीं स्त्रीं श्रीं श्रीं ऐं इन्द्राक्षि वज्र
हस्ते सी हीं स्त्रीं हूं हूं कीं कीं ॐ ऐं फट् स्वाहा इति मूलं तिस्र एता मया ख्याता वामा भुवनदेवताः दक्षिणा मूर्तिः
रूपेण संसारेऽपि प्रकाशिताः १७ अथेहि देवदेवेशि खेचर्या वचि वैमनुम् यमासाद्य लभेद्यो गीरे च री सिद्धि
दांकलौ १८ विश्वयामले ० गीर्वाणादशमं वर्णं चोद्धरेत्प्रतिलोमतः ततो बीजं ततो दद्यान्माया बीजं ततः स्मृतं ०
१९ ततो दद्याच्छ्रद्धां कृतोऽयं परिकीर्तितः मंत्रं तुर्यशिरो ज्ञेयं योगो दद्यात्ततो भिधम् २० खेचर्ये च ततो
दद्यादंते चोष्मकमेव च प्रकाशं स्त्री खेचर्ये नमः इति मूलम् अद्य वक्ष्यामि देवेशि ध्यानानां गमनिश्चिता
न श्रुत्वा पानसाधकः शीघ्रं जीवन्मुक्तो भविष्यति २१ इति श्रीदक्षिणामूर्तिमुनिविरचिते उद्धारकोशे तेजो
स्वदेवी खेचरी मंत्रोद्धारकोशाख्यानं नाम षष्ठः कल्पः ६ ॥ दक्षिणामूर्तिः ॥ मुनीश्वरः प्रवक्ष्यामि ध्या
नानां गमनिश्चितान् वामकेश्वरं तंत्रोक्तं त्रिपुराया यथा ब्रुवे १ वामकेश्वरे ॥ दिग्मां वरं किं तज्जुमिहिरा
न्निचन्द्रं नेत्रं सुधां शुमुकुटां हिमसन्निभाभां सिंहासनां परशुखद्वयं भुजाभ्यां ब्रह्मेन्द्रविष्णुनमितां त्रि

राम०
१७

व्यंगोपनीषं प्रपन्नतः ४ अथमवानीमंत्रः मुंडमालातंत्रे प्रणवं चैव द्वेपद्ये अक्षयुष्मं परा पुनः हरिणा लोह
यंकूर्चं हरं रुद्रं संयुतं ५ प्रकाशं ॐ श्रीं श्रीं ॐ ॐ ह्रीं श्रीं श्रीं हूं फट् स्वाहा अथ वगलामुखीमंत्रः प्रागमल
हर्षो नारवं चैव महीजं द्युत्तरं समुदाहृतं ६ मंत्रं च हि शिरो ज्ञेयं ततः पञ्चवमुद्धरेत् भगवति वगलां च मुखि
देविततः पुनः ७ तथापि सर्वदुष्टानां वाचं मुखं पदं तथा स्तंभयद्दितथा जिह्वां कीलय २ ह्रिं बुद्धितथा ८
विनाशयद्दिवारं च मृत्तिकावीजं कंतथा अक्षरं ते पयो ज्ञेयं द्विपं वा शदक्ष एमनुः ९ अथ मृत्तिका विजोद्धारः
भैरवतंत्रे मृद्भिजं मृत्तिकावीजं मृत्स्त्रावीजं प्रशस्तिका मृत्स्त्रानृतं परं ज्ञेयं ह्रीं वीजस्य सुरेश्वरि १० प्रकाशं
ॐ ह्रीं भगवति वगलामुखि देवि सर्वदुष्टानां वाचं मुखं पदं स्तंभय २ जिह्वां कीलय २ बुद्धिं विनाशय २ ह्रीं ॐ
स्वाहा अथ इन्द्राक्षीमंत्रः रुद्रपामले अक्षं कुंती ह्यं देवि कूर्चं युष्मंतं यैव च १२ पण्यवीजं पक्षं पद्मां चर्मा
णां च ततो मिधम् १२ ॥ इन्द्राक्षि वज्रहस्ते चलत्सीलज्जां च पुष्करं तीक्ष्णं गंधेरसने त्रासः चंद्रो हरं वनं इन्द्रा
क्ष्यांष्टविंशार्णो मनुः प्रोक्तः सुरेश्वरि १४ अथ पण्यवीजोद्धारः शारदापटले पण्यवीजं सानुवीजं शि

वी.को०

१६

भवच ॥ ४१ ल वामकेश्वरे भ्रमवीजंचर्जीमूर्तंचां वुभत्वबलंघनं व भैरवतंत्रे कल्याणंचैव शर्मापिशं
भुमंचवतुष्टयं ४२ श रुद्रयामले चंपावीजंतडिद्वीजं विद्युच्छतहृदा तथा ह्रादिनीवीजमेवं च षकारस्या
नजं परम् ४३ ष शक्तिः शर्मापि विज्ञेयेशरच्छंकेतथैव च सकारस्य मया प्रोक्तं गंथे स्त्रिंशो मणौ ॥
४४ सिद्धसारस्वते० छविवीजं कान्तिवीजं शोभापि सुषुमा तथा आकाशं चामृतं देवि हकारस्या परं प्रथमे
४५ ह कुलचूडामणौ देववीजं निर्जरं च त्रिदशं त्रिदिवेशकं सुरवीजं च गीर्वाणं लेख्यमप्यस्वीजकं क्ष
वर्णानां देवदेवेशिको शमेतं सुगोपितं दक्षिणामूर्तिना तेषां भक्त्या दिव्यं प्रकाशितम् ४७ इति श्रीदक्षि
णामूर्तिमुनिविरचिते उद्धारकोशे तंत्रे वर्णकोशाख्यानं नाम पंचमः कल्पः ५ ॥ ईश्वर उवाच ॥ ब्रह्म
रणं एतत्कुनामकीं श्रीं श्रीं ह्रीं ह्रौं तथा वर्णकोशस्य च पृथक् सत्यं सत्यं वरानने १ अद्य वक्ष्यामि ते देवि ति
स्त्रोभुक्ते देवताः दक्षिणामूर्तिना पूर्वमृषीणां भाषितैः स्वयं २ भवानी प्रथमाख्याता द्वितीया वयला मुखी
दुन्द्राष्ट्यपि तृतीया च तिस्रो भुवनदेवताः ३ आसां मंत्राणि वक्ष्यामि शृणु त्वं पर्वतात्मजे यस्य कस्य न वक्त

राम०

१६

ढ । भैरवतंत्रे । वाणबीजं मार्गणं च पत्रिण माशुगंतथा कुब्जासर्वस्वे रात्रिवीजंतमीबीजंतामसीवा । जतामसोवी
 जमेव च क्षपाचक्षणादावीजंतकारस्यानृतं परं ३३ त० कुलार्णवे विलवीजंचविवरंसुषिरं नागकेलकम् ॥
 य० स्वतंत्रे चक्रिवीजं व्यालबीजंसर्पः काकोदरोरगौ ३४ भोगिवीजं भुजंगं च भुजंगममिति स्मृतं द त्रिपुर
 जिलके ॥ पुष्पबीजं प्रसूनं च प्रसृतिः सुप्रजा तथा ३५ ध त्रिपुराशिरोमणौ क्षारबीजंचलवणं सैंधवं शूरकं
 तथा वायुहंचानृतं व्यातमपरं सुरवंदिते ३६ न क्षिप्त्वाशिरोमणौ मत्स्यं च मीनबीजंच सफरीबीजमेव च०
 भषवीजंतथा ज्ञेयं पकारस्यानृतं परं ३७ प शारदापटले कूर्मबीजंच कमठकं कटोपिकुलीरकम् फ
 कालीसर्वस्वे उर्मिर्वीचिस्तथा देवितरंगस्त्रितयं तथा ३८ व भुंडमालातंत्रे भद्रिकाभास्वतीभीमाभकारस्या
 नृतं परम् भ आगमाभृतमंजयां दुलिबीजं शिलीबीजं मंडूकं दर्दुरंतथा भेकीबीजं मयाख्यं तं मकारस्य
 नृतं परम् ४० म स्वतंत्रे वायुबीजंतथा वाग्मीवाचालं वैश्यबीजकं वीरबीजंतथा वापीयकारस्यानृतं प
 रम् य श्यामातंत्रे अग्निरेफश्च बह्निश्च हुतभुग्हव्यवाहनः र स्वतंत्रे वातबीजंतथा ध्यातं मोहंतिमिर

चक्रबालकं वैष्टरश्च ववीजंचखकारस्यान्तं परं ख २२ कुलचूडामणौ शिववीजचशंभुश्च शर्वः शंक
 र एवच गकारस्यान्तं चान्यन्मयाप्रोक्तं नगात्मजे २३ ग रुद्रयामले० जिनवीजं पडभिजं मारजिहीजमेव च
 मायासुतो कं वंधुश्च गौतमं कृत्रिमं परम् २४ घ कुड्मासर्वस्वे० पडाननः शरजन्मास्कंदः कुमारवीजकं
 शंभवः शालिगीवीजं कृत्रिमं परमीरितं २५ ङ भैरवतंत्रे० नाट्यवीजं च नटनं तांडवं नृत्यवीजकं च कामे
 श्वरे शनिवीजमर्कजं च पंगुवीजं तथैव च २६ कालंच सौरवीजं च सृजति सुंदरवीजकं छ आगमालंकारे
 स्तनवीजं कुचं चैव मुरोजोहज्जमेव च २७ ज वामकेश्वरे० इच्छावीजं स्य हाकांछालिशावीजचतुष्टयं
 । इ । त्रिपुरासर्वस्वे० ॥ यमवीजं कालवीजं कृतांतं समवर्तिनम् २८ केनाशंभुसुवीजं च नकारस्यान्तं प
 रं ज स्वतंत्रे गर्जितं स्वनवीजं च सनिस्तरसितं तथा २९ ट वामकेश्वरे पद्मः पंकजययोजौ नीरजमं
 वुजंतथा ठ रुद्रयामले सिंहिकासरसीवीजं रेणुकावीजमेव च ३० अंजनीवीजमाख्यातं डकारस्यान्तं
 परम् ड भैरवतंत्रे वायुवीजमनिलंच समीरणं मरुतथा ३१ समीरंचाशुगं जेयं वातं श्वसनवीजकम् ॥

ॐ। विश्वयामले॥ कृपावीजं दयावीजं करुणाकार्षिकं तथा ऋकारस्यानृतमन्यद्वापितं विश्वयामले १२ ॥
ॐ। रुद्रयामले॥ विश्वं व्यक्तं जगद्बीजं गौर्वप्रोक्तं मया शिवे १३ मंत्रसागरे० गंगाबीजं स्वर्धुनी च न्यक्वापी च
स्वर्णदी १३ शौक्रमन्यदसत्यं चलत्कारस्य मया स्मृतं १४ लृ कुलचूडामणौ एकादशीमात्रिका च लता
बीजं तथैव च क्लीबीजं वराकी च शान्तं कृत्रिमकं परं १५ ए। त्रिपुरासर्वस्वे॥ वामभवमूर्ध्वबीजं च चारुणं च
डिकेश्वरः चंद्रोपि चर्मवसनं वासनापितथैव च १६ चार्वंग्यपि च चर्मणं मात्रां द्वादशकी मथ गृहीत्या
तं मया देवि चैकारस्यानृतं परम् १७ ऐ छिन्नाशिरोमणौ ॥ प्रणवं च तथा तारं अक्षं तोमापि अंधकः ॥०
त्रासस्तारं च मेवं च कैतवं च मया स्मृतं १८ ओ भौवतं त्रे मोक्षबीजं तथा सुक्तिर्ज्ञानं निर्वाणमेव च आगस्त्य
च मया ख्यातं मौकरस्य सुरेश्वरि १९ ओ सिद्धसारस्वते० अं बीजं वृक्षबीजं च पादपं च धरुहं भूरुहं च
मया ख्यातं मंकारस्यानृतं परम् २० अं सुंदरीसर्वस्वे नागबीजं भूधरं च भाग्यबीजं च वारुणं अः छिन्ना
रहस्ये वेधो बीजं विधिर्ब्रह्मा स्वयं भूबीजमेव च २१ क आगमा नृतमं जर्या नभोबीजं पुं करं च युबीजं

बी०को० अथयः ५० ब्रह्मर्षे ब्रह्मपुत्रत्वं सकलागमपारग प्रसन्नोऽसि महाभाग कृपास्तु भवसांप्रतम् १ श्रुतं शास्त्र
 १४ मिदं देवविविधं मंत्रनिर्णयं वर्णकोशं च मंत्राणां श्रोतुमिच्छामि हे विभो २ दक्षिणामूर्तिः शृणु धर्मपथः सर्व
 वेमत्तोऽयं यथाविधि वर्णानां मंत्रकोशं च निस्तु तं त्रिपुरमुखात् ३ ईश्वर उ० शृणु देवि प्रवक्ष्यामि मंत्रको
 शं सविस्तरं मुनीनां सूचितं यच्च दक्षिणामूर्तिना पुरा ४ त्रिपुरातिलके ईश्वर उ० आत्मा बीजमकारं जस्वांते
 हृद्बीजमेव च मानसं च मनो बीजं पैतामहमिति स्मृतं ५ आश्रयं खमं वरं व्योम वै ह्यवंचेति श्रुतिं ॥ प्राकार
 स्थानं चान्यदुक्तं भैरवतंत्रके ६ ॥ आ इंद्र बीजं तथा जिह्वुर्मरुत्वात्मघवाहरिः सैव मिकारवर्णस्य ग्नेये भैरव
 तंत्रके ७ ॥ इति त्रिपुरातिलके बुद्धिबीजं तथा मेधाभी बीजं च मतिस्तथा ऐंद्रं तथैव विज्ञेयमीकारस्या
 न्तं परं ८ ॥ इति कुब्जिकासर्वस्वे ० रुति बीजं तथा नंदा वामनं वार्त बीजं सौर्यमुकारवर्णस्य कृत्रिमं परमी
 रितं ९ ॥ उ० सुंदरी शिरोमणो ॥ कच बीजं तथा केशमूर्धं च शिरोरुहं ऐंद्रं चान्यदन्तं मूकारस्य सुहेश्वरि १०
 ५॥ काशीरहस्ये ॥ पाप्मा बीजं तथा पापं किलिषं कल्मषं तथा किं करो बीजमेवं च मांगलं ग्रन्थं परम् ११ ॥

राम
 १४

एहवेह्येवाहनः लज्जालक्ष्मीस्तथाभीमावनमंतेप्रकीर्तितं ३४ एहोर्विशाक्षरोवालोयथाभीष्टफल
प्रदः अथगर्जितबीजोद्धारः स्वतंत्रे० गर्जितंस्वनबीजंचस्तनितंरसितंतथा ३५ हंवीजानिचचत्वारि
ह्रस्विमाण्यपराणिच प्रकाशं ॐ कीं कीं हूं हूं टं टं कधारिणे एहवेरं ह्रीं श्रीं भैं स्वाहा शंभोर्नेत्रत्रयाणांच दे
वताकीर्तितामया ॥ ३६ ॥ स्वदिनेसाधकोमंत्रासाधयेद्ग्रहणेशवा अथकेतुमंत्रः तंत्रमुक्तावलौ प्रणवंस
कलाहंष्टिस्तनोपिकूरकूपिणे ३७ केतवेपिततः पश्चाच्चंद्रः शंकापय स्तथा केतोरयंमनुः प्रोक्तो देवपंच
दशाक्षरः ३८ दृष्टिवीजोद्धारः ॥ सुंदमालातंत्रे ॥ दृष्टिवीजंचकरकंवर्षोपलस्तवार्षिकः कूं बीजानिच
चत्वारिह्रस्विमाण्यपराणिच ३९ प्रकाशं ॐ ह्रीं कूं कूररूपिणो केतवे ऐं सौः स्वाहा ॥ इतिमूलं ॥ एषानवग
हाणांचमनवोभाषितामया ॥ अद्याहंतवदेवेशिवर्णानां वच्चिवैमनून् ४० कोशंलोकोपकारार्थं गोप्यं
कुरुमहेश्वरि येनविज्ञानमात्रेणमात्रिकः साधकोभवेत् ४१ इतिश्रीदक्षिणामूर्तिमुनिविरचितेउद्धार
कोशाख्यतंत्रेसकलागमसारेपंचग्नहविग्नहकेतुमंत्रोद्धारकोशाख्यानविधिर्नामचतुर्थः पटलः ४ ॥

०को०

१३

धिपतयेदहस्पतयेवींठः श्रींठः ऐंठः स्वाहा अथ चंद्रमंत्रः कालीपटले अक्षं च हरिणात्तीचकुंजीबीजे समन्वि-
 तं २४ हरेति शब्दसंयोज्य ग्रन्थानुस्वारसंयुतं नाट्यबीजंततो मध्ये चंद्रायां तेषु मरीस्यता २५ अथ नाट्यबीजो-
 हारः भैरवतंत्रे नाट्यबीजं च नटनं तांडवं नृत्तबीजकं २६ चं विजानि च चत्वारि कृत्रिमाण्यपराणि च प्रकाशं
 ॐ श्रीं क्रीं चं चंद्राय नमः एते वै पंचवाणाणां ग्रहाः पंचप्रकीर्तिताः ॥ २७ ॥ अथ भौममंत्रः ॥ शारदादीक्यां
 चारणं हारिणीबीजं रुक्मिणीशर्वरीपतिः वेधो बीजंततो मध्ये ग्रहाधिपतयेततः भौमायां तेषु प्रसूः प्रोक्तं मनु-
 पंचदशाक्षरः अथ वेधो बीजो हारः स्वतंत्रे वेधो बीजं विधिर्ब्रह्मास्वयं भूबीजमेव च २८ कं बीजा न्यधि चत्वारि
 कृत्रिमाण्यपराणि च प्रकाशं ऐं ह्रीं श्रीं प्रांकं ग्रहाधिपतये भौमाय स्वाहा ॥ अथ शनैश्चरमंत्रः ३० प्रागमसहस्रं
 तारं लज्जा श्रियं चैव बीजं त्रिशिखरद्वयं ग्रहचक्रवर्तिने शनैश्चरयेततः ३१ मदनं वासनाशक्तिरंते नी-
 रमुदाहृतम् शनैश्चरस्य देवस्य मनुर्विंशाक्षरः स्यतः ३२ प्रकाशं ॐ ह्रीं श्रीं ग्रहचक्रवर्तिने शनैश्चरये-
 त्तं ऐं सुः स्वाहा अथ राहुमंत्रः अस्यामेव प्रणवं रसनायुग्मं तटयुग्मं च गर्जितं ३३ ततो तं कधारिष्ये वं

राम०

१३

श्रीभक्तः शालिगीबीजंतथापड्मुखबीजक डुंजीजानिचसप्तैवंकृत्रिमाण्यपरणिच १३ प्रकाशं ॐ ह्रीं क्रीं डं
ग्रहनाथापसुधापस्वाहा अथशुक्रमंत्रः आगमशिरोमणौ प्रणवंमूर्ध्वबीजंचस्तनवीजसमन्वितं १४ शिव
बीजंततोमध्येग्रहेश्वरायंवेततः ॥ शुक्रायांते शमरीचैववालश्चतुर्दशाक्षरः १५ प्रकाशं ॐ ऐं जं गीं ग्रहेश्वरा
यशुक्रायनमः अथहृहस्पतिमंत्रः त्रिपुरातिलके अक्षंमायापिसौभाग्यासुरेशिप्रोच्चस्ततः १६ तरंगदेशेसं
योज्यं चार्धगीहिंशुबीजकं ऊर्ध्वं च षट्शिरोक्षेयंततः पल्लवमुद्धरेत् १७ ततोऽग्न्याधिपतये हृहस्पतये एव च
पुनोवारिदहश्चैव ५ लंदीभरीगल्लवभरथस्छुणंमेवभरुप्रीक्षे वनंशिवे सौभाग्येतिदोषः दक्षिणासूर्तिः
तस्याधिगस्तमुनयस्वयंयस्मनधीर्भवेत् करुकिणीकसौभाग्याधोभुवोंतरंमहत १८ सुन्दरीसर्वस्वे ॥
प्रणवंसकलाचैवदेवेशिरुकिणीतथा वारिवाहद्विदोषः २० वामकेश्वरे प्रणवंचपशुंलक्ष्मीवीचिवैशि
थयोजयेत् चन्द्रंमंठंतथापश्चाद्ग्न्याधिपतयेततः ततोहृहस्पतयेपिततोजीमूतबीजक २१ पदंलक्ष्मी
नीरंजंचवासनापंकजंतथा अंतेनीरंसमाख्यातंपंचविंशाक्षरोमनुः २२ प्रकाशं ॐ ह्रीं श्रीं ब्रीं ऐं ग्लोमहा

बी०को०
१२

मुनयउचुः ॥ ब्रह्मर्षे सर्वतत्त्वज्ञास्त्राभो निधिपारगा ॥ नवग्नहाणामस्माकं मनूंस्त्वं वक्तुमर्हसि १ ईश्वर उ० तस्मि
न्काले महर्षीणां यदुक्तं धातुस्तनुना नवग्नहाणामंत्राश्च गुर्विदू परमेश्वरि २ एते पंचमहेशानि पंचैषो बाणदे
वताः ॥ सोमार्किं राहवश्चैव त्रय एते मुनीश्वराः ३ देवस्य खंडपर्शोर्लोचनत्रयदेवताः केतुश्च परमेशानिभूमेर्देवः प्र
कीर्तितः ४ एते नवग्नहाप्रोक्ताः शंभुनारुद्रयामले अथादौ पंचग्नहे मंत्रोद्धारः तत्रादावादित्यमंत्रः विश्वनाथसा
रहारे ॥ प्रणवचांवरं लक्ष्मीर्व्योमबीजं तथैव च ६ बीजं तुर्यशिरो ज्ञेयं ततः पञ्चवसुद्वरेत् नवहाधिराजायतयः
आदित्यास्तथैव च ७ अंतं यमस्तु विज्ञेयं मनुर्दृष्टाक्षरः स्मृतः अथांवरमंत्रोद्धारः स्वतंत्रे अंवरं वस्त्रं बीजं च
शून्यं शर्कीति वेदुषम् ८ हरितं हरिणीबीजं हरिद्राबीजमेव च ह्रौं बीजानि षट् देविकृत्रिमाणपराणी च ९ अं राम०
वरबीजो ह्रौं आं ह्रौं प्रकाशम् ॐ ह्रौं श्रीं आं नवहाधिराजाय आदित्याय स्वाहा इति मूलम् अथ बुधमंत्रः ॥ १२
स्वतंत्रे प्रणवंच तथा स्कंदं सत्ताच षडाननः १० मध्ये गहनायाय बुधायां ते वठद्वयं बुधस्य गहनाय समनुश्च
हृं श्रीक्षरः ११ अथ षडाननविजोद्धारः कुल्लिकासर्वस्वे ० षडाननः परञ्जन्मास्कंदः कुमारबीजकम् १२ ॥

वी०को० श्रीं कौं ऐं ह्रीं हूं फट्कार्जवीजोर्ध्वनाय स्वाहा इति मूलम् शुक्रबीजो ह्येधोलीं अथ हनुमन्मंत्रोद्धारः उक्तं च कु
 लचूडामणौ प्रणवमूर्द्धबीजं च विभूतिस्तदनन्तरं ४८ हनुमते ततः पश्चाद्गामदूताय नमः लंकाविध्वंस
 नायैव अंजनीगर्भसंततः ४९ भूताय शाकिनी चैव डाकिनी तदनन्तरं विध्वंसनाय किलिहोवुवुकारेण वै पु
 नः ५० विभीषणाय हनुमदेवाय तदनन्तरः असंमायां हर्णांक्षीं व्योषं स्कंदं तथैव च ५१ हरमावस्तथांते
 पिसप्रषष्ट्यश्मरो मनुः प्रकाशं ॐ ऐं ह्रीं हूं हनुमते रामदूताय लंकाविध्वंसनाय अंजनीगर्भसंभूताय शाकिनी डा
 किनी विध्वंसनाय किलिहोवुवुकारेण विभीषणाय हनुमदेवाय ॐ ह्रीं श्रीं ह्रीं हूं हूं फट्स्वाहा इति मूलम् ॥
 अथ भैरवमंत्रोद्धारः उक्तं च रुद्रायामले० प्रणवं मन्मथं चैव मभ्रबीजं समन्वितम् ५२ अधिबीजं कल्पबीजं श
 तघ्नीबीजं संयुतम् मायां मध्ये वटुकभैरवायाश्मरी तथा अंते यो भैरवस्यायं मनुरष्टादशाक्षरः ॥ अथाभ्र
 बीजोद्धारः ॥ वामकेश्वरे ॥ अथ बीजं च जीमूतं मं बुभुद्वलं घनं विंवीजानि च पंचैवं कृत्रिमास्त्यपराणि च ५३ ॥
 अथाधिबीजोद्धारः त्रिपुरातिलके अधिबीजं तथा सिंधुः सांभवं सागरस्तथा रुंवीजानि च चत्वारि कृत्रिमाण्य

राम-

११

सप्तवालकाः ॥ अथादौगणेशमंत्रः ॥ उक्तं च रुद्रयामले ० प्रणवं कमलालज्जां कंदर्पमठवीजकं शंकरं पद्
शिरोमंत्रं ततः पञ्चवसुहरेत ४२ गणपतये ततः पश्चाद्द्वारदमेव च सर्वजनंततः पश्चान्नेव शमानयेति च
अंते पिठद्वयं ज्ञेयमष्टविंशाक्षरं मनुः ४३ प्रकाशं ॐ श्रीं ह्रीं क्लीं ह्रौं गं गणपतये वरद सर्वजनं मेव शमा
नय स्वाहा इति मूलं अथ कुमारमंत्रः कुमारचूडामणौ प्रणवं छविवीजं च मंत्रं तु द्विशिरः स्मृतं ४४ मध्ये
कुमारयनमो ह्यंते नीरमुदाहृतम् अथ छविवीजोद्धारः सिद्धसारस्वते छविवीजं कांतिवीजं शोभापि सुषुमा
स्तथा ४५ ह्रीं वीजानि च चत्वारि कृत्रिमाण्यपराणि च प्रकाशं ॐ ह्रीं कुमारयनमः स्वाहा इति मूलं अथ का
र्तवीर्यार्जुनमंत्रः उडामरतत्रे प्रणवं वायुपूज्यापि च रुक्मं मन्मथस्तथा शुक्रवीजं तथा शक्यं कमलारमनां
तथा ४६ चंद्रं द्विं च कूलं चतुरंगं च सुरेश्वरि मध्ये तन्नाम विज्ञेयं कार्तवीर्यं युनाय च अंते पयोमनुः प्रोक्तः
कविंशाक्षरः शिवे अथ शुक्रवीजोद्धारः ॥ छिन्नाशिरोमणौ शुक्रवीजं तथा काव्यो भार्गवः कविवीजकम् दैत्या
मात्यो महेशानि सुरासुरनमस्कृते ४७ ब्रौं वीजानि तु पंचैव कृत्रिमाण्यपराणि च प्रकाशं ॐ प्रौं ह्रौं क्लीं व्रौं प्रां

बी.को. यैवच ३३ ॥ अंतैववासनावीजंयद्यंकांसापिनौरजम् नर्तकीवीजमंजयेनंयः चैवसुरेस्वरि ३४ कुलवागीश्व
 १० शिदेव्याःतुर्पविंशाक्षरोमनुः अथेच्छावीजोद्धारः वामकेश्वरे इच्छावीजंस्थहाकांक्षालिप्तावीजचतुष्टयम्
 ऊं बीजान्येवमेतानि कृत्रिमाण्यपराणिच ३५ ॥ अथनर्तकीवीजोद्धारणि छिन्नारहस्ये० नर्तकीवीजमत्युग्रं
 वेश्यापिगणिकातथा ३६ पण्यस्त्रीवीजानिपंचस्त्रीवीजस्यानंतंपरं अंबुजांभोजयोरैक्यमिति न दोषः ॥
 प्रकाशं ॐ क्लीं ह्रीं श्रीं हूं उं उपहस्तेकुलवागीश्वरि ऐं हः उं हः रं व्रीहः स्वाहा इति मूलं एतामद्यामहंशानि
 सप्तविद्याः प्रकीर्तिताः भ्रद्याहंतवभक्त्याशुहृदियद्रोचतेतव ३७ वदमेसत्वरं देवितदहं क्षामिसमासतः ॥
 देव्युवाच० सप्तानां बालकानां च कीदृशास्ते मनूतमाः कृपयाद्यमहादेव त्वत्तः श्रोतुं समुत्सहे ३८ मुनयः ॥
 ब्रह्मर्षे सर्वशास्त्रज्ञत्वनः सर्वश्रुतं प्रभोः मनुस्सप्तकुमारणा अस्माकवक्तुमर्हसि ३९ दक्षिणामूर्तिः शृणु ताम०
 धं मुनयः सम्यग्यत्पुण्यकृतिवाससा शिवायैकयितं प्रीत्या तदहं क्षामिसविस्तरम् ४० ईश्वर उ० गणेशो बभूव
 कश्चैव स्कंदो मत्पुंजयस्तथा कार्तवीर्यार्जुनोप्येवं सुग्रीवो हनुमांस्तथा ४१ रुद्रयामलतंत्रे स्मिन् भाषिताः १०

युगमालंकरणे स्तनवीजंकुचवैवसुरेजं हज्जमेव च २८ जंवीजान्येवमेतानि कृत्रिमाण्यपराणि च प्रकाशं ह्रीं श्रीं
द्रां द्रीं क्लीं कुंजं जं वनाख्ये कामेश्वरिवाणदेवते स्वाहा इति मूलं इति भैरवपटले अथ गौरीमंत्रोद्धारः उक्तं च त्रि
पुरशिरोमणौ प्रणवं कमलां चैव मायाबाहूकमेव च शिवबीजं तथा देवि गौरी शर्वश्च ठ ह्रस्वम् २९ भगवत्या महा
गौर्यावालः श्रीषोडशाक्षरः अथ शिवबीजोद्धारः कुलचूडामणौ शिवबीजं च शंभुश्च शर्वः शंकर एव च गंवीजा
निवचत्वारि कृत्रिमाण्यपराणि च ३० ॐ ह्रीं श्रीं ह्रीं ग्लौं गं गौरी गीं स्वाहा इति मूलं अथान्नपूर्णमंत्रः उक्तं च
कामेश्वरतंत्रे तारंपरापिकमलामीनकेतन एव च विश्वंततो भगवति माहेश्वरिततः पुनः ३१ अन्नपूर्णं ठ ह्र
स्वमनुर्विंशाक्षरः सप्ततः मीनकेतन इति दोषः उक्तं च त्रिपुरसुंदरी सर्वस्वे अक्षं मायापिपद्याच कामं वि
श्वमुदाहृतम् बीजं तु षट्क्षरो ज्ञेयं ततः पञ्चवमुद्धरेत् विश्वेन सह देवेशी मूलशीर्षं षडक्षरः प्रकाशं ॐ ह्रीं श्रीं
क्लीं नमो भगवती माहेश्वरि अन्नपूर्णं स्वाहा ० अथ कुलवागीश्वरीमंत्रोद्धारः उक्तं च मुंडमालातंत्रे प्रणवं
मदनं चैव स्कंदं नारायणप्रिया ३२ तटमिच्छान्नरं चैव ततः पञ्चवमुद्धरेत् उपहस्ते ततः पश्चात्कुलवागीश्व

॥००॥ चहिंगुवीजंसुरेश्वरि श्लो० वीजोद्धारमेतद्विचान्यदन्तमीरितं २१ अथतमोवीजोद्धारः स्वतंत्रे तमोवीजंतथाध्या-
८ तंमोहंतिमिरमेवच लंवीजोद्धारमेतद्विह्विमंचान्यदीश्वरि २२ प्रकाशं ऐंग्लो० लं ऐं नमोभगवतिवातो लिवा एहि
देवते वराहमुखि ऐंग्लो० रः रः स्वाहा इति वाराही मूलम् अथशारदा मंत्रोद्धारः शारदापदले तारं मायांचमद
नं शरद्विज्ञेयमौष्मकं मंत्रंच पदच्छिरोज्ञेयंततः पद्मवमुद्धरेत् २३ भगवत्तेशारदायै चांते लज्जाचढद्वयं
इत्युद्धारः प्रकाशनं ॐ ह्रीं क्लिंसः नमोभगवत्तेशारदायै ह्रीं स्वाहा इति शारदा मूलं अथ कामेश्वरी मंत्रोद्धारः ॥
मायांचहरीणां दीचचंद्रः शीतांशुरेवच मदनश्चोर्मिधांतौ हौंसं योज्यस्तनवीजकम् २४ मनुः सप्तशिरोज्ञेयस्त
तः पद्मवमुद्धरेत् जंवनारयेततो देविकामेश्वरितथैवच २५ ततोवाणदेवते पिचांते नीरमुदाहृतम् कामेश्व
र्यामहादेव्या द्वाविंशत्यक्षरे मनुः चंद्रस्पवीजो हौ ऐन्द्रा अथचंद्रवीजोद्धारः उक्तंचकालीसर्वस्व चन्द्रः ॥ राम०
शीतांशुरिंदुश्चशर्वरीपतिरेवच २६ ताराधियः सुधारश्मिः कृत्रिमाण्यपराणिच अथोर्मिबीजोद्धारः अस्मिं ॥
स्तन्त्रे उर्मिबीचिस्तथाचैवंतरंगस्त्रितयंतथा २७ वंवीजोद्धारमेतद्विपरं बीजंतु कृत्रिमं अथस्तनवीजोद्धारः ॥

मुनीश्वरान्ममूनुदेवोदक्षिणामूर्तिरब्रवीत् १० सप्तविद्यायप्रोक्तावज्रयोगिन्यादिदेवताः तासां नामानि
वक्ष्यामि पर्वतेश्वरनन्दिनि ११ दक्षिणामूर्तिना देवि प्रकाशितानि तत्त्वतः श्रीवज्रयोगिनी देवी वाराही शारंदा
तथा कामेश्वरी तथा गौरी ह्यन्नपूर्णा तथैव च १२ कुलवागीश्वरी चैताः सप्तदेव्याः श्रुता मया दक्षिणामूर्तिना तेषां
सप्तदेव्याः प्रकीर्तिताः १३ एतासां वलमाश्रित्य देवी त्रिपुरसुन्दरी सस्रजे जगदेतच्च पाल्यते पिसुरेश्वरि ॥
हस्ते पितृ तथा विश्वं च रच समन्वितं ऋषिः एतद्वाक्यमन्तं तस्या मुखं भोजाच्छ्रुतं मया १४ तासां मंत्रं प्रवक्ष्या
मिच्छन्मुनिपुंगवा ॥ अथ मंत्रोद्धारः उक्तं च स्वतन्त्रे प्रणवं सकला चैव बीजौ हौ फट् दायको ॥ मध्ये पिवज्र
योगिन्यै ह्यन्ते नीरमुदाहृतम् १६ प्रकाशं ॐ ह्रीं वज्रयोगिन्यै स्वाहा अथ वाराही मंत्रोद्धारः उक्तं च त्रिषु
एतिलके वासना चैव वाह्रीकं तमो बीजसमन्वितम् वाग्भवं चौ श्मकं चैव ततः पद्मवमुद्धरेत् १७ दृग
वति च वार्तालिततो वाराहिदेवते वाराहिमुखे चैवं वासनां च मठं तथा १८ ततः पंकजपयोजौ हरं नीरं महेश्वरि
वाराहि मगवत्याश्च ह्यष्टविंशतिरे मनुः १९ अथ वाह्रीकबीजोद्धारणि २० सुंदरमालातंत्रे वाह्रीकं मवसंज्ञं

वी०को० लप्रदाः ॥ इति दक्षिणामूर्तिमुनिविरचिते उद्धारकोशतंत्रे सर्वांगमसारे दशविद्याषट्देवीमंत्रोद्धारकोशभेद
८ देवीमंत्रोद्धारसूचको नाम द्वितीयः कल्पः २ ॥ भैरवः ॥ ततो देवि प्रवक्ष्यामि देवीनां मंत्रमुत्तमं शृणु ध्वं कमना
भूत्वा येन सिद्धिर्भवेद्भुवम् १ दक्षिणामूर्तिना तस्मिन्काले ते वासिने तदा यत्सूचितं महादेवि तद्वक्ष्यामि समासतः
२ तस्मिन्काले मुनेस्तस्य मुनिसेवितमाश्रमं ॥ आयुर्मुनयस्सर्वे मन्त्रिणश्च समुत्सुकाः ३ लोहितोद्दालको
शंवमातंगौ पुंडरीकजौ शंडिल्यगालवो वेतस्तस्याश्रमपदं ययुः ४ सर्वे मिलित्वा मुनिपुंगवं ते श्री दक्षिणा
मूर्तिमिदं समुचुः स्वकीयदेवेष्टमनूत्सगृह्णन् प्रचुरादौ परमेशमूलं दक्षिणामूर्तिरुवाच शृणु ध्वं मुनयः सर्वे वक्ष्या
म्याश्चर्यमुत्तमं चराचरेस्मिन् जगति देवि सीमंतशेखरा न तादृशी वक्ष्यामि यथा त्रिपुरसुंदरी ६ तस्या मुखाम्बु गम०
जातं देव्या विद्यामया श्रुताः ॥ पथेष्टभलदाभक्त्या सर्वरोगभयापहाः ७ अचिरेणैव कालेन फलदास्माध्यमन्त्रि ८
णां ऋषय ऊचुः का देव्या कानि नामानि कीदृशमनवस्तथा० श्रोतुमिच्छामहे त्वनो वक्तुमर्हसि नः प्रभो ९
दक्षिणामूर्तिः शृणु ध्वं ऋषयः सम्पूज्य सर्वांगमरहस्यकं ६ येन श्रवणमात्रेण हयमेधफलं लभेत् ईश्वर १०

भेदानिसरस्वत्याकानने अथतारभेदानि० प्रकाशम् ॐ ऐं हं तारे फट् स्वाहा ॐ स्त्रीं ऐं हं एकजटे फट् स्वाहा ॐ ह्रूं
ऐं हं नीलसरस्वति फट् स्वाहा ॐ ह्रीं स्त्रीं ह्रीं ऐं हं उग्नतारे फट् स्वाहा इति तारभेदानि अथ भुवनेश्वरीभेदाः ॐ भैर
व्येनमः ॐ ह्रीं भीमरूपायै नमः ॐ श्रीं भीमायै नमः इति मूलं ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं भुवनेश्वर्यै नमः अथ सातंगीभे
दानि चक्रिण्याः ॐ क्लीं ह्रीं महाचक्रे णि ऐं हं स्वाहा ततः कुञ्जिकायाः ॐ श्रीं प्रो कुञ्जिके देवि ह्रीं हं स्वाहा ॥
अथ शांभरीमंत्रः ॥ ॐ श्रीं देवि शांभरी क्लीं हं स्वाहा इति मूलं अथ शारिकामंत्रः ॐ ह्रूं प्रूं प्रां शै देव्यै प्रपद्यायै नमः
अथ हैमवतीश्वरी मूलं ॐ ह्रीं श्रीं हैमवतीश्वरि ह्रीं स्वाहा अथ भीडाभेदविहीनैः सलम् अथाविकामूलं ॥
ॐ ह्रीं मातरं वि के हं फट् स्वाहा इति मूलं एतानि भेदमंत्राणि महाप्रोक्तानि पार्वति एतासां दशविद्यानां अन्या
सांश्च पुनश्च ५७ भद्रकालीयथा देवी दक्षिणाकालिका तथा तुरी चैतामयारव्याताभेदहीना महेश्वरि ५८
अथ चिन्मस्तिकादिधा ॐ ह्रीं श्रीं चिन्मस्तिके ह्रीं फट् स्वाहा द्वितीया यथा श्रीं ह्रीं ह्रीं ऐं बज्रवैरोचिनि ह्रीं
फट् स्वाहा इति मूलम् दक्षिणाकालिकाश्यामाकालरात्रीति सुंदरि ५८ एताभेदविहीनाश्च यथाकामफ।

वी०को०

७

लींकरणंशरदपितथा असंपररुक्मिणी विद्याश्री विपरीतभावसहिताः श्रीषोडशतमाविधिः ४४ इतिषोड
शाक्षीभेदानि श्रीदेव्युवाच० महेश्वरत्रिकालज्ञशरणागतवत्सल भेदैर्युतानां देवीनां मनूस्त्वक्तुमर्हसि ४५
ईश्वर उ० द्ययातवदेवेशितदृष्ट्यामिसमासतः यदूक्तं भैरवतंत्रे अथप्रियः ॐ ह्रीं श्रीं हरिणाक्ष्या वीजद्व
यं फलदंसद्यः अक्षं ह्रीं शक्तिनीरमंते प्रोक्तमपि धूर्यदिना ४७ अथरुक्मिण्याः ॐ ह्रीं चैवंतुरुक्मिण्यास्तारं
लक्ष्मीमयस्तथा अंते प्रोक्तं महेशानीलक्ष्म्याः भेदद्वयं स्मृतं ४८ प्रकाशं ॐ ह्रीं श्रीं लक्ष्मिं ह्रीं स्वः स्वाहा ॐ ह्रीं
रुक्मिणी ॐ श्रीं स्वाहा० अथसरस्वतीभेदानि तोमापरावाभवमेवक्षा मातारंचलक्ष्मीः परमेश्वरेण वादिवतायाः
फलदं हिवालं नूनं नमोभक्तिपरायणानां ४९ अथवाण्याः तारं लज्जावर्जं च ह्यंते संभुदादतम् ॐ ह्रीं ऐं वार्यै नमः राम०
इतिमूलं चार्वंग्यपि विभूतिश्च अक्षं सरस्वत्यै ततः ५० नमोऽन्ते परमेशानिमया प्रोक्तं नगात्मजे अथानंलप्रि
यामूलं तारं लज्जावाम्भवं च मध्येऽनंलप्रिये ततः अक्षं विश्वंतथा चान्ते पर्वतेश्वरानन्दिनि ५१ देव्याश्च चारि

वामकेश्वरे तारापितामिणीचैवमेकजटातथैवच ३१ नीलसरस्वतीचैवमुग्रताराप्रकीर्तिता तारामेदानिपंचैवमे
 श्रोभ्येवेतिभूषितं ३२ अथभुवनेश्वरीभेदानि उक्तंचभैरवतंत्रे० भैरवीभीमरुपाचभीमापिभुवनेश्वरी भक्त्याफल
 प्रदादेविनित्यंवर्षचतुष्टये ३३ अथमातंगीभेदानि० उक्तंचविस्वसारतंत्रे शारिकापितथापर्णाफलदापिहि
 वषिके ३४ ततोराज्ञीभेदानि राज्ञाभेदद्वयंप्रोक्तंरणीचखगगामिनी द्विवर्षमध्येराज्ञीचभक्त्याराज्यंप्रयच्छति ३५
 भीडाभेदविहीनाचप्रजाभाष्यविवर्द्धिनी दूतिकुलार्णवे अथज्वालासुरवीभेदानि० उक्तंचज्वालाशिरोमणौ॥ ॥
 आदौज्वालासुरवीचैवमंविक्काभगरूपिणी यथेष्टफलदंप्रोक्तंज्वालाभेदत्रयंशिवे ३६ एतासांदशविद्यानांनाना
 भेदक्रमःस्मृतः ततस्त्रिपुरातिलके त्रिपुराभेदानि त्रिपुराभैरवीविद्याहिंगुलाचंडिकातथा चामुंडानारसिंही
 चचैंद्रीहैमवतीश्वरी ४० मडानीवारुणीदुर्गामहात्रिपुरसुंदरी देव्याह्दशभेदानिप्रोक्तान्येतानिप्रहलिना॥
 ४१ प्रकाशं श्रीह्रींसौःत्रिपुरीचवर्मवसनंकामःशरद्वैरवि ॐह्रींश्रींनारसिंहितथाचैंद्रिवारणमेवह्रींचमदनःका
 मंपरारुक्मिनीदेवीहैमवतीश्वरीचकमलालज्जातथामन्मथ चन्द्रोवारुणिवाकुडैंदलपरादुर्गस्मृताशंभुना श्रीह्रीं

बी० गणेश्वर्येनयाचांतेविश्वेदेविसमास्वयेत् प्रकाशं ॐ ऐं ह्रीं क्लीं श्रीं काहें श्वरिसर्वजनमनोहरिसर्वसुरसंभिनि
ह सर्वराजवसंकमिसर्वदुष्टनिर्दलिनिसर्वस्त्रीपुरुषाकर्षिणिवधीशंखलास्त्रोदयत्रोदयसर्वशत्रून्भंजयभंजय
द्वेषीन्निर्दलयनिर्दलयसर्वान्स्नंभयस्नंभयमोहनास्त्रेणद्वेषिणमुच्चाटयउच्चाटयसर्ववशीकुरुकुरुस्वाहा दे।
हिदेहिसर्वकालरात्रिकामिनिगणेश्वर्येनमः २४ श्रीभैरवः देवेशि त्रिपुराभालं विज्ञेयं द्वादशात्मकं षष्ठमिम
वतांप्रीत्याशुधंसुनयोरहः २५ उक्तंचमुंडमालातंत्रे० त्रिपुरामंत्रराजंतुविज्ञेयं द्वादशात्मकं केवलं सकृदे
विसर्वदागोपयेत्सदा २६ उक्तंचोडामरतंत्रे अष्टादशात्मिकाज्ञेयाविद्याश्रीषोडशाक्षरी परं यत्तत्सुचितं दे
विसर्वा सुक्तिप्रदं सदा २७ उक्तंच त्रिपुराशिरोमणो० अष्टात्मकमिदं बीजं त्रिपुरायाः स्मृतं मया अष्टमि
वत्सरेर्देवि मासैरष्टभिरेव च २८ अष्टभिर्दिवसैर्वापि जानियाद्गोगलक्षणं लक्ष्मीभेदद्वयं ज्ञेयं भाषितं कृति
वाससा २९ लक्ष्मीश्चरुक्मिणीश्चैव त्रिभिर्वर्षैः फलं लभेत् ३० अथ सरस्वतीभेदानि उक्तंच कामिनीकृत्ये
वाग्देवी च तथा वाणी सस्वत्य नलप्रिया ३१ भेदान्येतानि ख्यातानि फलं वर्षचतुष्टये ततस्तारभेदानि उक्तंच

तार्वीजात्रिपंचच प्रकाशं ॐ त्रोंत्रोंत्रोंमहातुर्यै नमः १० इति मूलम् अथ चिन्तामंत्रोद्धारः शिष्टाशिरोम-
णौ ॐ नमः सकलापद्माचारुकंचसुरेश्वरि नंत्रे उद्धूनबीजं च फट् ह्रये नमः ११ प्रकाशं ॐ ह्रीं श्रीं ह्रीं
चिन्तमस्तिके फट् स्वाहा अथ दक्षिणाकालीमंत्रोद्धारः उक्तं च श्यामा रहस्ये कुंतीत्रयं तीरयुग्मं क्षमायुग्मं ततो
भिधं १३ दक्षिणे कालिके त्वेवं चांते कालीत्रयं पुनः कूलयुग्मं परायुग्मं पयःश्रैवं सुरेश्वरि १४ दक्षिणकालि
कायाश्च हनुर्द्वाविंशदक्षरः प्रकाशं क्रीं क्रीं क्रीं हूं हूं ह्रीं ह्रीं दक्षिणे कालिके क्रीं क्रीं क्रीं हूं हूं ह्रीं ह्रीं स्वाहा इति
मूलम् अथ श्यामामंत्रोद्धारः श्यामा तंत्रे हरिणा दीत तोलञ्जा काली जि ह्रा चतुष्टयं १६ ततः सुधारसे श्या
मे रुह्मशापं विमोचय ॥ अमृतं स्वावय स्वाहा श्यामा तंत्रमुदाहृतम् १७ प्रकाशम् श्रीं ह्रीं क्रीं क्रीं क्रीं
कः सुधारसे श्यामे रुह्मशापं विमोचयामृतं स्वावय स्वाहा इति मूलम् अथ कालरात्रीमंत्रोद्धारः कालरात्री क
ल्पे प्रणवं वासनामायामन्मथः कमलोद्भवमिति दोषः १८ मन्मथः कमला तथा बीजं पंचशिरो ज्ञेयं ततः
पद्मवमुद्धरेत् ततो मध्ये भिधं त्यक्त्वा ततः सर्ववशं कुरु २० कुरु नीरं देहि युग्मं मध्ये त्यक्त्वा भिधं ततः ॥

वी० शविद्यामंत्रोद्धारकोशगुणाख्याननामप्रथमः कल्पः ॥१॥ ईश्वर उवाच ऋणुदेवि प्रवक्ष्यामि त्रिपुरां पप्रिवारितां
५ षट्सखीभिरहंतासां मंत्रोद्धारं ब्रवीमि ते १ असोभ्यः गुरो विद्या त्रिसंभूत नानाशास्त्रविचक्षण ओ तुमिच्छाम्यहं
सर्वामंत्रांश्च ब्रह्मसिद्धये २ दक्षिणामूर्तिः ऋणुक्षोभ्य महाभाग सर्ववक्ष्यामि तत्ततः दशविंशतिभद्रकालीतुरीचच्छि
न्नमस्तिका ३ दक्षिणा कालिका श्यामा कालरात्रिपिसुंदरि षट्सखीनामहंतासां मंत्रोद्धारं ब्रवीमि ते ४ तंत्रा
दौ भद्रकाली मंत्रोद्धारः उक्तं च श्यामा तंत्रे काली त्रयं कूर्चयुग्मं लज्जा युग्मं च भद्रिका भद्रकालिपदं ब्रूयाद्दीजा
निप्रतिलोमतः षट्पदेन समायुक्तो भद्रकाली महाहनुः ६ अथ चंद्रिका वीजानि सुंदर्या तंत्रे भद्रिका भास्व
ती भीमा वीज त्रयमोरितम् ७ असत्यमपरं ज्ञेयं ब्रह्म वैशेषिकदीपकं प्रकाशम् क्रीं क्रीं क्रीं हूं हूं ह्रीं ह्रीं ह्रीं भद्रका
लि भै ह्रीं ह्रीं हूं हूं क्रीं क्रीं क्रीं स्वाहा इति मूलम् अथ तुरीयमंत्रोद्धारः स्वतंत्रे प्रणवतारका ज्योतिः तप्तमस्तु ते नमः
तितुया मूलमिदं प्रोक्तं स्वतंत्रे शंभुना स्मृतम् ८ अथ तारकादि वीजोद्धारः कामेश्वरतंत्रे अक्षयभं तारका ज्योतिः

कूलचूडामणौ प्रणवंचविभूतिश्चहरिकांतातथैवच विपच्छक्त्याग्निर्बीजानिसंयोज्यवाग्भवंततः ८० मदमेवत-
शाशंकाजीजंसप्राक्षरंवदेत् ऋषेणसमायुक्तः प्रोक्तोविंशाक्षरोमनुः ८१ प्रकाशं ॐ ह्रीं श्रीं ह्रूं ऐं क्लीं सौः भी डाम
भवति हंसरूपिणि स्वाहा इति मूलं अथज्वालासुखीमंत्रोद्धारः शारदाटीकायां तारंलज्जाश्रियंचैवमंतेकृंचहरं
पयः बीजंचत्रक्षरंदेव्याज्वालासुख्याः सुरेश्वरि ८३ प्रकाशं ॐ ह्रीं श्रीं ज्वालासुखिममसर्वशत्रूनभक्षयभक्षय
हूं फट् स्वाहा ॥ इति मूलं ॥ दक्षिणामूर्तिः दशविद्यामया प्रोक्ता यथागमविनिश्चिता ८५ साधकेष्टप्रदादेव्याना
नारत्नविभूषिताः एतासांदशविद्यानां गुणान्वक्ष्यामि तत्त्वतः ८६ दक्षिणामूर्तिः मुक्तिंददाति त्रिपुरालक्ष्मी
लक्ष्मींददाति च विद्यांददाति चाग्नेर्देवी जन्मजन्मान्तरेष्वपि ८७ मातंगीभूतयक्षादिभीतिंहरति सर्वतः शारिका
शंददात्येवराज्ञीराज्यंप्रयच्छति ८८ ददाति संततिं भीषाधनं ज्वालासुखीतथा दशविद्याः सदाभक्त्या भक्तेभ्यो व
रमोप्सितं ८९ प्रयच्छन्ति महादेवि पूजाहोमजपादिभिः ॥ इति श्रीदक्षिणामूर्तिमुनिविरचिते उद्धारकोशतंत्रे द

बी-स्वकृतौत्रिपुरशिरोमणौ तारं मायां श्रियं कूर्चं सिंधुरं शब्दं मेव च ईर्ष कल्याणं शारिकादेव्या बीजं सप्ताक्षरं स्मृतं अंते स्म
४ भं च विज्ञेयं शारिका मूलमुत्तमं ७० ततः सिंधुरबीजोद्धारणि उक्तं च वामकेश्वरे० सिंधुरं च गजं घोणाहसं च द्विरदंतथा
पुं बीजानि च चत्वारि कृत्रिमाण्यपराणि च ततः आकाशबीजोद्धारः उक्तं च भैरवतंत्रे शृण्वंस्वभां वरं व्योमभां बीजं च चतु
ष्टयम् ७२ हकारं चैव विज्ञेयमित्युक्तं रुद्रयामले ॥ असत्यमपरं ज्ञेयं तारभक्तिसमन्वितं ततः कल्याणबीजानि अस्मि
न्नेव० कल्याणं चैव शर्मापिशंभुभं च चतुष्टयम् अन्तर्वापरं ज्ञेयं पर्वतेश्वरतन्दिनि शर्मबीजौ सौः शं च प्रकाशं ॐ ह्रीं
श्रीं हं पुंभां शं शारिकायै नमः इति मूलम् अथ राज्ञीमंत्रोद्धारः तारं लज्जां श्रियं चाग्निः कामं शक्तिः षडक्षरः बीजं
च षड्विंशं ज्ञेयं ततः पञ्चवसुद्वरेत् ७६ भगवत्यै ततो राज्ञ्यै वांते माया च ढह्यं एभिः सह मनुः प्रोक्तो मंत्रः संच दशा
क्षरः ७७ ततोऽग्निबीजानि० अग्नीरेफश्च वहीश्च हुतभुक् हव्यवाहनः रं बीजोद्धारमेतत्तु कृत्रिमं चापरं स्मृतं ७८ ॥
प्रकाशं ॐ ह्रीं श्रीं लीं सौः भगवत्यै राज्ञ्यै ह्रीं स्वाहा इति मूलम् इति श्यामानंत्रे अथ भीडामंत्रोद्धारः उक्तं च

भुवनेश्वर्यामनुश्चैकादशाक्षरः ५६ प्रथमंतुबीजानि उक्तंचत्रिपुराटीकायां मंत्रोमनुर्हरश्चैवंदनुर्वालंबिदुर्वुभाः ६०
बीजान्येकानिमत्रस्यह्रिमाण्यपराणिच प्रकाशं ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं भुवनेश्वर्यै नमः ततो मातंगीमंत्रोद्धारः उक्तंचकूलसिद्धसंतने तोमाकाल
तथा लक्ष्मीर्वागुराह्यमेव च ६२ चारुकं रसबीजानि चादौ प्रोक्तानि शंभुना ॥ अंते जिह्वा तथा पद्मं लज्जा नीरजमेव च
६३ वसनापंकजं चैव वनं प्रोक्तंच शरत्तिना अथ कालीबीजानि कुलचूडामणौ कालीकुंती रसजापि जिह्वा पिरसना
तथा ६४ क्लीं बीजानि तथैतानि ह्रिमाण्यपराणि च अथ वागुरावीजोद्धारणि वागुरावायुपूज्यापि वां तदापि त्रि
बीजकं ६५ श्रीबीजानि शिवेत्रीणि ह्रिमाण्यपराणि च अथ चारुकबीजानि ० मुंडमालातंत्रे चारुकं चैव चर्वांगी
चारुतोच्चून्बीजकं ६६ चतुष्टयंचर्वांगीबीजमस्यस्यपराणि च ततः पद्मबीजोद्धारणि वामकेश्वरे पद्मः पंकजं
पयोजो नीरजं चाभुजं तथा ६७ पंचउकारबीजानि ह्रिमाण्यपराणि च प्रकाशम् ॐ क्लीं श्रीं श्रीं ह्रीं उच्छिष्टवांडालि
निदेवि महापिशाचि निमातंगि निदेवि क्लीं ठः ह्रीं ङः ऐं वः स्वाहा इति मातंगीमूलम् अथ शारिकामंत्रोद्धारः उक्तंच ०

वीष्णिप्रभिमतं प्रयच्छ सर्वसर्वगते सुरूपे सर्वदुर्जयविमोचिनिर्ह्रांसः स्वाहा इति मूलं ततः सरस्वतीमंत्रोद्धारः उक्तं च शारदा
पटले तारं स्रज्जां वाग्भवंच पराप्रणवमेव च बीजं पंचशिरो ज्ञेयं मन्ते ज्ञेयौ नम इति अथ नमो बीजानि उक्तं चागमालंकरणे
नमो विश्वंस्तथा स्तंभं चौष्मकं चाश्मरी तथा ४८ अथानि कृति मान्येवं सुरासुरनमस्कृते प्रकाशम् ॐ ह्रीं ऐं ह्रीं सरस्वत्यै
नमः ततः स्तारामंत्रोद्धारः उक्तं च भैरवसर्वस्वे तारं व्योषं तथा कांता माया वाग्भवमेव च ५१ कूर्चं चैव महेशानि तं ते फट्
द्वयं तथा ततो ह्रां बीजोद्धारणि उक्तं चागमसिंधौ स्कंदं व्योषं वडिं वंच संयोज्य हरमित्यतः ह्रां बीजोद्धारमेतद्विचित्रं न्यदन्त
कं वदेत् ५२ ततः स्त्रीबीजोद्धारणि ० बामकेश्वरे कान्ता च कमलाक्षी च प्रियापि परमापि च ॥ लंबा पिल्लना सा जाह्नवा
त्रिमाया पराणि च ५५ ततः कूर्चबीजोद्धारणि छिन्नारहस्ये कूर्चं कूलं तटं तीरं वा सत्यान्यपराणि च ततः फट् बीजानि
अस्मिन्नेव फट् हरं तुरगं वा न्यस्यंतु स्फुरेश्वरि प्रकाशं ॐ ह्रां स्त्री ह्रीं ऐं हूं उग्रतारे फट् स्वाहा ततो भुवनेश्वरं मंत्रोद्धारः
उक्तं च कुजिकासर्वस्वे प्रणवं च तथा माया कमलामनमयस्तथा ५८ अंतै विश्वं महेशानि नाम मध्ये सुरेश्वरि प्रोक्तोपं

तारवर्णानिबीजानिप्रणवस्यच ३५ अपराणिह्यसस्यानिमयाप्रोक्तानिपार्वति विपरीततयाप्रोक्ताविद्याश्चैकोडशास्त्र
री ३६ प्रकाशम् श्रींहींकींऐंसौः ॐहींश्रींकींस्कींस्कींसौः ऐंकींहींश्री इतिमूलम् इतित्रिपुरसुन्दरीमंत्रोद्धारकोशा
नि प्रकाशं दशविद्यानांमंत्रोद्धारं ब्रवीम्यहम् ३७ प्रागमार्णवरत्नेस्मिंस्तंत्रैर्वैरुद्रयामले उक्तंवागमलक्ष्यं अथ
दशविद्या ॐत्रिपुराश्रीश्चवाग्देवीताम्रपिभुवनेश्वरी ४० मातंगीशारिकारहीभीष्मज्वालामुखीतथा दशविद्यास्वयं
चेताभाषिताः कृतिवाससा एतादृशैवषडन्यायोजिताषोडशाक्षरी ४१ दशविद्याभद्रकालीतुरीवच्छिन्नमस्तिकाम् दक्षि
णाकालिकाश्यामाकालरात्र्यपिसुन्दरि ४२ एतासामूलमंत्रेणयोजितैकाक्षरेणच ब्रह्मादिदैवतैः पूज्याश्रीविद्याषोडशास्त्र
री ततो लक्ष्मीमंत्रोद्धारः उक्तंचरुद्रयामले० हरिणाक्षीपरात्र्यक्षलक्ष्म्यावीजत्रयंस्मृतं ४४ विपरीततयाजाप्यं सत्त्वरंफल
दायकं क्षमाशंकापिनोरंतुवांतेप्रोक्तं शिष्योत्तम ४५ ॐ ततः स्वहाबीजानि उक्तंचोद्गमरे प्रापो वनंतथानोरंतुद्वयंचप
यस्तथा ४६ जलं बीजानिप्रोक्तानिषडसत्यान्यन्यानिच प्रकाशं ॐहींश्रींलक्ष्मिमहालक्ष्मिसर्वकामप्रदे सर्वसौभाग्यदा

२४ शरप्रक्षतयात्तामालक्ष्मीः शक्त्यादिकंततः विपरिततया प्रोक्ता विद्या श्री षोडशाक्षरी. २५ अस्योद्धारस्य वक्ष्या
 २६ मिकोशानिहितकाम्यया जगतां साधकानां च रहस्यं विद्विद्वैकसं २६ अथ लक्ष्मीबीजोद्धारणि उक्तं च चिन्तारहस्ये ॥
 लक्ष्मीपद्याहरिणाक्षीसरोरुहनिवासीनी २७ कमलारुविमणीचैव नारायणप्रियापि च लक्ष्मीबीजानि सप्तैव कृत्रिमाण्य
 पराणि च २८ त्रिपुरातिलके दुर्मेहे कमलापद्याहरिकांता तथैव च श्रियो बीजानि पंचैव कृत्रिमाण्यपराणि च २९ अथ ह्रीबी
 जोद्धारणि उक्तं चागमालंकारे पराभूतिस्तथा लज्जायायापि सकला कृशा समस्तापितयात्तामा कृत्रिमाण्यपराणि च ३०
 ततो मदनबीजानि उक्तं च भैरवतंत्रे कामः पंचेषुरेवं च मदनो मन्मथस्तथा मातः प्रद्युम्नकंदर्पा वन्द्यतामपराणि च ३१ ततो वा
 म्भवबीजानि उक्तं च त्रिपुरासर्वस्वे वाम्भवमूर्ध्वबीजं च वारणं चंडिकेश्वरः ३२ चंद्रोपि चर्मवसनं वासनापितथैव च चारु
 म्यपि च चर्मं च सस्यान्यपराणि च ३३ ततः शक्तिबीजानि उक्तं च छिन्नाशिरोमणौ शक्तिः कर्मापि विज्ञेये शस्यां केनैव
 वच शक्तिर्बीजानि च त्वारि कृत्रिमाण्यपराणि च ३४ ततः उंकारबीजानि प्रणवं च ततः स्तारं च ततो मपि अं वकः त्रसः

सर्वागमविनिश्चितं देवुवाच देवदेवजगन्नाथभक्तानुग्रहकारक श्रोतुमुद्धारकोशाख्यंतंत्रमागमनिश्चितं १५ इच्छामि परम ।
प्रोत्सावतु हंसि पूजते ईश्वर उवाच ० शृणु पार्वति वक्ष्यामि त्वुद्धारं त्रिपुरादितः १६ देवीनां दशविद्यानां मंत्रोच्चारणमुत्तमम्
तंत्रमुद्धारकोशाख्यं सर्वागमविनिश्चितं १७ सर्वगंध्यादिपूज्यं च तच्छृणुष्व ब्रवीम्यहम् तदनुग्रहमात्रेण सर्वानुद्धारसंचया
न् १८ अत्र ब्रवीद्दक्षिणामूर्तिश्चात्र मत्तोभ्यनामकं शृणुच्छात्रमहाभाग्यदेवी भक्तिसमन्वितः १९ रहस्यं सर्वलोकानां देवानाम
पि दुर्लभं ईश्वर उ० देवितस्मिन् नवसरे शिष्याय प्रियवादिने २० मुनीन्द्रोदक्षिणामूर्तिरत्र ब्रवीद्दंष्ट्रमुत्तमम् भाषितं यत्पुरा तेन त
त्प्रभावान्महेश्वरि २१ देवीनां देवतानां च तच्छृणुष्व ब्रवीम्यहम् ॐ त्रिपुरसुन्दर्यै नमः ईश्वर उ० अत्रादौ त्रिपुरसुन्दरी मंत्रोद्धार
रः उक्तं च रुद्रायामले ॐ लक्ष्मीः परमदनवाभवकामशक्तिस्तारं च भूतिकमलाकथितापि विद्या शक्त्यादिकं तु विपरीततया
च प्रोक्ता श्रीबोडशास्त्रविधिः शुभमस्तु पूर्ण २२ उड्डामरे च क्षीणेदसंभवाभूतिः कामं वाग्भवमेव च शक्तिः प्रणवलज्जेपिल
क्ष्मीः शक्त्यादिकं ततः २३ विपरीततया प्रोक्ता विद्या श्रीबोडशास्त्ररी वामकेश्वरेपि हरिणा स्तीतया माया कामो भामिनि ।

वी॥ श्रीगणेशायनमः॥ ॥ श्रीएकदास्फाटिकोर्वीभूतसौवनसमाकुले संस्थितौपार्वतीशंभूलोकरत्नगतयो पार्वतीपरमेश
१ मंथोवाचवचनंहितम् पार्वत्युवाच० देवदेवस्वरश्चेष्टयात्रैगुण्यमानस देवीभगवतीदेवमहात्रिपुरसुंदरी अस्मिंश्चराचोव्य
क्तकूरेकेनप्रकाशिता ईश्वरउ० शृणुदेविप्रवक्ष्यामिरहस्यंत्वत्कुतूहलात् ॐरेवानदेमहापुण्ये श्रीगर्भानामसत्यरी अस्तित्रै
लोक्यविराजासर्वभूतलेशेश्वरा ५ तस्यांबभूवविम्रेन्द्रदेवगंधर्वसेवितं पुण्यंतपोवनपदंनमारुह्य समाकुलम् ई तस्मिंस्त
पोवनेपुण्येसेवितेपिमुनीश्वरैः ऋषिःस्यादक्षिणामूर्तिस्तदागधनतत्परः ७ नानाशास्त्रधिपूतोभूत्सर्वागमनिधिः शिवे एक
दास्त्रातुसायातोरेवांपुरायजलान्विताम् ८ प्राक्पुण्यकर्मणातस्मै तुष्टात्रिपुरसुंदरी जलमध्येस्थितागोप्त्रीमहात्रिपुरसुंदरी०
९ स्वमूलंशिक्षितंदेव्याशुद्धामृतमयात्मकम् सत्वरंफलदंगोप्यंसमुनींद्रशिरोमणिः १० तदाप्रभतितन्मंत्रं ध्यायन् देवि
जपन् हृदि तत्प्रभावाम्महादेविनंशंकर्तुं प्रशेषतः ११ तदनुमहमंत्रेणसमुनिः परपूजितः मंथमुद्धारकोशाख्यं कथामनु
सागरम् १२ अथात्रानाविधांस्तंत्रान्दृष्ट्वात्रैलोक्यपूजिते तदाप्रभतिदेवेशिप्रसिद्धंमृमिमंडले १३ तंत्रमुद्धारकोशाख्यं

॥ श्रीकाशीविश्वनाथपुरीमेंहंढिराजगणेशकेपाशदारुअनिहोत्रीकेयहाँ
सिद्धविनायकपंचमेंबिजोद्वारकोशस्थापागयाजिसैलेनाहोयउसैहंढिरा
जगणेशकेपाशदारुअनिहोत्रीस्थापावालेकीदुकानपरमिलैगीधूमविन
छा० लि० विशेषशरउपाध्या० संवत् १९२४ मी० चैत्रकृष्ण १२ चंद्र० ॥

